

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

Cap. j. Qvid, & quotuplex sit interdictum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

DE INTERDICTO ECCLESIASTICO.

Liber Quintus,

P R A E L V D I V M.

Authores de Interdicto tractantes.

E Censura hac Interdicti Theologi Scholastici sparsim tractare solent, si quidem de ea breviter agunt Richard. 4. dist. 7. art. 5. quest. 1. Paul. 4. dist. 18. quest. 8. Ioannes Bachonus, 4. dist. 11. quest. unica, art. 4. Dominicus Sotus 4. dist. 22. quest. 3. art. 1. Martin. Ledesm. 2. 4. quæstio. 26. art. 2. Henriquez lib. 13. cap. 41. & sequentibus, Gregorius de Valentia tomo 4. Disput. 7. q. 18. puncto 2. Canonist. in varijs locis iuris. Summis, in verbo interdictum, ut Summa Pisanella, Angelica, Sylvestri Tabiena, Summa Confessorum lib. 3. titulo 33. quest. 219. & deinceps, Astensis, lib. 7. tit. 16. S. Antoninus, 3. par. tit. 27. Caieta. in verbo Interdicti violatio. Bernardus Diaz in praxi Canonica, c. 121. Martin. Nauar. in Manuali, cap. 27. a nu. 164. Couar. in cap. Alma mater, par. 2. de sen. excom. lib. 6. & lib. 2. variar. resol. cap. 8. nu. 10. Bartol. Medina, lib. 1. Instruct. Confess. cap. 11. S. 13. Simon Maiol. lib. 3. de Irregularitate, c. 20. & 23. M. Antonius Cucchius, lib. 4. Instit. 7. iuris Canonici, tit. 1. 2. Joseph Angles, in floribus 4. Sententiarum, par. 2. in questione de Excommunicatione, art. 6. Martinus Alphonsus Viualdus in suo Candelabro Auroe, par. 2. in tractatu de Interdicto. Jacobus de Graffis, lib. 4. suarum Decisionum Aurearum, cap. 26. Bartholom. Vgoliuus in tract. de Ecclesiasticis censuris, Tabula 5. Coimus Philiarchus, de officio Sacerdotis, par. 1. lib. 4. cap. 3. & 4. Marcus Antonius Berarduci in sua Corona Confessorum, par. 3. cap. 10. tract. de interdicto. Thomas Zerula in sua praxi Episcopali, par. 1. & 2. in verbo, Interdictus. Toleitus in sua Summa nuper edita, lib. 1. cap. 18. & Sebastianus Medices in Summa peccatorum Capitalium, tit. 9. a questione 3. ad decimam, & alij Recentiores.

Quid, & Quotuplex sit Interdictum.

Cap. I.

S V M M A R I V M.

- 1 Interdictum quot modis accipi solet.
- 2 Interdictum secundum iurisperitos, vel est restitutorium, vel exhibitorum, vel prohibitorum.
- 3 Interdicti nomen a verbo [Interdico] deducitur, & quæ huic ratio sit.
- 4 Banniti, seu exiles, quo sensu [Interdicti] dicuntur.
- 5 Interdicti vox secundum Canonistas duobus modis accipi solet.
- 6 Interdictum, quod censura Ecclesiastica est, quare sic appellatum est.
- 7 Interdicti definitiones variae ab auctoribus afferuntur.
- 8 Interdictum a reliquo censuris, & a cessatione a diuinis, qualiter distinguatur.
- 9 Interdicti definitio tria haec exprimere debet, scilicet prohibitionem officiorum diuinorum Sacramentorum, & sepulturae.
- 10 Interdictum, in locale tantum, personale tantum, & locale, & personale simul dividitur.
- 11 Interdictum locale tantum, seu loci quidnam sit.
- 12 Interdictum personale tantum, quodnam dicendum.
- 13 Interdictum aliud Generale, aliud speciale esse potest.
- 14 Interdicti diuisiones qualiter inter se differant; & unde sumuntur.
- 15 Interdictum personale generale, vel speciale quodnam censi debetur.
- 16 Interdictum locale tribus præcipue modis ferri potest, & quinam illi sint.

17 Interdictum ciuitatis, casri, seu villa, impropriæ ab An-

gelo interdictum speciale appellatur.

18 Interdictum personæ singularis rectius suspensio, quam in-

terdictum appellatur.

Quoniam verò interdicti nomen ambiguum est, va-
ria eius acceptio in primis exponenda erit, vt si
res ipsa melius intelligi possit; solet autem qua-
tuor modis accipi:

Primo, amplissime, pro solemnni dicto Prætoris aliquid fieri præcipientis, sive preceptum illud prohibitorum sit, sive alterius modi, vnde glof. in Clem. 1. de foro compet. in hoc sensu. Interdictum esse dixit solemnem, & formam quandam verborum conceptionem, qua Prætor aliquid fieri iubebat, vel prohibebat, quod tunc maxime faciebat, cum de possessione, vel quasi possessione inter aliquos contendebatur; ita vt hoc sensu Interdictum sit, quasi inter duos dictum Prætoris, quo inter Reum, & Actorem aliquid dicendo constituit, aliquid iubens, aut prohibens fieri, vt habetur Institut. de interdict. circa princ. & ff. cod. Secundum quam acceptationem Interdictum in iure ci-
tuli diuiditur in tria, scilicet, vt aliud sit Restitutorium, aliud Exhibitorum, aliud Prohibitorum; vt cum Prætor prohibet aedes extrui in loco, in quo Actor eas petebat ex-
trui; aut cum iubet aliquid restituiri, quod Reus per exce-
ptionem defendebat ab eo non esse restituendum. Quæ
nominis acceptio, vt amplissima est, ita etiam, & impro-
pria est.

Secundo accipitur strictius pro solo interdicto, seu dicto Prætoris prohibitorio deducto nomine a verbo Inter-
dico, quod significat prohibeo; vt interdico tibi ingressum domus meæ, aut interdico te ingressu, id est prohibeo, vt
habetur in Institut. de interdictis. §. exhibitoria, vers. sunt
tamen. Zabar. in cap. fin. num. 7. de excess. prælat. vt inter
recentiores recte annotauit Alphonsus Viualdus in Can-
delabro tit. de Interdicto, num. 1. contra Sylvestrum ver-
bo, Interdictum, in princip. qui Interdictum, quasi inter
duos

duos dictum, dici nolit. Quinque autem Imperator in d. s. exhibitoria, attenta priori vobis huius significatione, hoc est, si interdictum quasi inter duos dictum sumatur, omnia illa tria nimur, sive prohibitoria, sive restitutoria, sive exhibitoria, interdicta vocari velut quia tamē propinquior & notior, & magis usitata deducitur est ab interdicendo, ideo magis propriè dicitur interdictū illud, quod est tantum prohibitorium; si quidem interdicere propriè significat prohibere, ac vere, ne aliquid fiat; quo sensu exiles. Banniti vulgo nominati; interdicti dicuntur, quoniam in patriam redditus ipsis prohibitus est, arg. i. relegatorum, ff. de interdictis & relegatis. Et a lege prohibitus ne bona sua alienet, interdictus dicitur, arg. i. s. cui bonis, ff. de verb. oblig. Et etiam prohibitus postulare, & officium suum exercere interdictus nominatur, in l. notis, & l. fin. ff. de poen. & l. Imperator, ff. de postr. Et haec duas acceptiones sunt propriae Iurisconsultorum, de quibus latius Cou. in cap. alma mater, par. 2. §. 1. num. 1. de sent. excommunic. lib. 6. Sotus 4. d. 22. quæst. 3. artic. 1. Vgolin. de cens. Eccles. Tab. 5. cap. 2. 4. §. 2. Henriquez lib. 1. 3. de excommunic. & interdicto, cap. 4. §. 1. Sylvest. verbo Interdictum, 1. in principio, Tabiena, verbo interdictum, 1. num. 3. versic. 2. Angelica, verbo interdictum, 1. in princip. Panormi. in cap. pastoralis, num. 1. 4. de causa posselli. & propriet. Specul. tit. de interd. §. Quia vero, vbi ponit nouem interdicta publica, & triginta octo priuata glo. in Clem. vnicula, de foro compet. vbi ponit 36. & eadem glo. in Clem. 1. de sepult. vbi alii plurima interdicta ponit,

5 Deinde in iure Canonico Interdicti vox duobus aliis modis sumi potest;

Primo, pro prohibitione Iudicis Ecclesiastici, seu iuris Canonici; & hoc modo non aliter differt a secunda acceptione Legistri, nisi quod ibi sermo sit de prohibitione Praetoris, hic vero de prohibitione iudicis, seu iuris Ecclesiastici; & hoc modo accipitur haec vox, 17. q. 4. c. Mitor. & c. Significasti, de offic. Archid. & c. cum illorum, de sentent. excommunic. & in Rubrica sub tit. de matrimonio contract. contra interdict. Eccl. maximè cap. 2. & 3.

Secundo accipitur pro sententia iuris, vel Praleti Ecclesiastici prohibentis aliqui Diuina officia, Sacra menta, & sepulturam Ecclesiasticam in peccato delicti, vel contumaciz, sive illius, qui interdictus, sive in penam aliquius alterius; Quia prohibitio eam ob causam recte Interdictum appellatur, quod per ipsum diuina Ecclesie, vel hominibus, qui eius vinculo constricti sunt, vel in locis, in qua latum est prohibetur; & huiusmodi prohibitionem transgrediens exercitio alicuius actus ordinis, ad eum modum quo infra dicitur, irregularis efficitur. Et haec est maximè propria nominis huius acceptio, ex accommodatione iuris Canonici, & DD. interpretatione; & secundum hanc significationem, interdictum una ex tribus censoribus Ecclesiasticis dicitur, ut patet ex c. Querenti, de verb. signific. de qua acceptance hoc in loco agemus.

7 Quod eius definitionem variae afferuntur ab auctoriis definitiones, Vgolini enim, vt a recentioribus exordiatur, de cens. Eccles. Tab. 5. c. 18. Interdictum in genere sumptum sic definit [Interdictum Ecclesiasticum est censura Ecclesiastica, qua diuinorum Ecclesie vsus prohibetur, seu diuina Ecclesie prohibentur, quatenus diuina sunt] Palu. in 4. d. 18. quæst. 8. circa quartum principale, art. 1. & Summa Confess. lib. 3. tit. 33. quæst. 220. ita definunt [Interdictum est censura Ecclesiastica in penam contumacie, vel offense lata, arcens præcipue populum, ne communicet Sacramentis.] Summa Astensis, par. 2. lib. 7. tit. 16. art. 1. sic definit [Interdictum est priuatio quoad Ecclesiastica, per sententiam iuris, seu Iudicis facta] S. Anton. 3. par. tit. 27. de interdicto. 1. ita definit [Interdictum est separatio a certis Sacramentis, & omnibus officijs diuinis, & Ecclesiastica sepulta.] Quam definitionem sequitur Tabiena, verbo, Interdictum, 1. num. 3. vers. Secundo, in fine, Sylvest. verbo Interdictum, 1. num. 2. & Sotus 4. d. 22. quæst. 3. art. 1. qui eam colligit ex c. Noa est vobis, de spons. & ex c. Quod in te, de pecc. & remiss. At Nau. in Manuali, capit. 27. num. 164. Martin. Ledesm. 2. 4. quæst. 26. art. 2. in tract. de Interdicto. Couar. in cap. alma mater, par. 2. §. 1. num.

2. vers. Potest autem de sentent. excommunic. lib. 6. Alph. sis Vitald. tit. de Interdicto, numer. 3. Jacobus de Graff. lib. 4. Decis. cap. 26. num. 1. Cosmus Philarcus, de officio Sacerdot. par. 1. lib. 4. cap. 3. Corona Confess. tit. de Interdicto, numer. 7. & Sebas. Medices, in Summa, par. 2. tit. 9. q. 3. Toletus lib. 1. c. 18. Henriquez lib. 1. 3. de excom. & interd. cap. 4. §. 1. sic definunt; Interdictum Ecclesiasticum est Censura Ecclesiastica, qua prohibentur diuina officia, & Sacra menta, & Ecclesiastica sepulta actiue, & passiue. Alij aliter definunt, qui tamen omnes verbis potius, qui re differunt.

8 Dicitur autem primo Censura Ecclesiastica tanquam genus immediatum, quo genere differt, vt ait Palud. a Legibus interdictis, & vt ait Martin. Ledesm. cum quo consentiant Nauar. & Henriquez, a cessatione a Diuinis, que non est Censura Ecclesiastica, sed prætermisso quedam diuinorum officiorum. Cetera vero, que in dicta definitio ne apponuntur, ostendunt quid per interdictum inhibetur, & quomodo ab excommunicatione, & suspensione differat, que licet in genere conueniant (qua Excommunication, Suspension, & Interdictum censura Ecclesiastica sunt, cap. Quærentia de verb. significativa.) in alijs tamen inst se differunt: Quia Excommunicatione priuata ab omnibus certa communicatione, in quantum communio est, unde nobis non solum diuina, sed etiam que non sunt diuina admittit; Interdictum vero a diuinis tantum nos separat, Suspensione impedit in toto, aut in parte, exercitium officij, aut beneficii Ecclesiastici, quod suspensione habet, unde Clericos tantum impedit, quo minus Ecclesiasticas fundaciones exercere valent; Interdictum vero prohibet Sacra menta, officia diuina, & sepulturam, sive incumbat ex officio ea administrare, vel audire, aut dicere, sive non.

9 Dicitur secundum: prohibens diuina officia, Sacra menta, & sepulturam, vt significetur proprius, & formalis effectus Interdicti.

Dicitur tertio actiue, & passiue. Quia suspen sio communiter non prohibet Sacra menta passiue, sed actiue tantum, ne Ecclesiasticam sepulturam, nisi illam, quae est ab ingressu Ecclesie; Interdictum vero prohibet, ne quis officiorum diuinorum, Sacramentorum, & sepulturam Ecclesiastice particeps sit, tam actiue, quam passiue.

10 Dicitur quartu s Palud. in penam contumacia, vel offensio ad significandam causam quare soleat poni Interdictum; Quia tamen particula non mihi videtur necessaria, siquidem nullo modo per eam distinguatur Interdictum a reliquis Censoribus, cum omnes Censorum ferri possint propriè hanc causam. Est tamen necessarium in definitione non haec exprimere, scilicet, prohibitionem officiorum diuinorum, & Sacramentorum sepulturam. Parum autem refert, sive dicamus prohibitionem Sacramentorum abso lute, sive limitate prohibitionem aliquorum sacramentorum, quia interdictum ex sua natura habet prohibere omnia Sacra menta; ex particulari vero, & rationabili conce nione Ecclesie, ne huiusmodi Censura efficiatur aliqui casus damnationis concessa sunt aliqua Sacra menta, vt Baptismus, & Penitentia, de qua resu lo dicemus. Sed de definitione haec tenus.

11 Dividitur autem Interdictum communiter in localem & personale tantum, sic Angelica, in verbo Interdictum, 1. numero 1. Tabiena, verbo Interdictum, 1. vers. Tertiio, Summa Astensis, par. 2. lib. 7. tit. 16. art. 1. Sotus 4. d. 22. quæst. 3. artic. 1. conclus. 1. Couar. in capit. alma mater, par. 2. §. 1. numer. 6. de sentent. excommunic. lib. 6. Corona Confess. tit. de Interdicto, numer. 1. Jacob. de Graff lib. 4. cap. 26. num. 2. Maiol. lib. 3. de Irreg. cap. 20. num. 1. Henriquez lib. 1. 3. de excomm. & interd. cap. 4. §. 1. Vgol. de censur. Eccles. Tab. 5. cap. 5. & colligite ex capit. si sententia, & cap. si Ciuitas, & cap. præsente, de sent. excommunic. lib. 6. cuius divisionis ea est ratio: quia tria hæc officia diuina, Sacra menta, & sepulta, per Interdictum prohibentur ne alicubi fiant, quod ad locum pertinet, aut ne a qua piam suscipiantur, aut administrantur, quod ad homines spectat. Addunt autem nonnulli tertium membrum, scilicet, quod Interdictum sit mixtum, id est continens simul locale, & personale facult. Tabiena, vbi supra, & expri-

- et Sylvestris, verbo Interdictum 1. quæstio. 2. Alphonsus Vinald, ut de interdicto, nu. 119. Gregorius de Valencia, tomo 4. disput. 7. quæst. 18. puncto 2. Barth. Medina, lib. 1. Instruct. Confess. cap. 11. §. 13. & Sebatt. Medicus, parte 2. Sommer, tit. 9. quæst. 4. Tolterus lib. 1. cap. 18. Mart. Ledeſ, in 2. 4. 9. 26. art. 2. in tract. de interdicto, & Nauar. in Man. cap. 27. num. 166. Et quamvis hoc membrum sub alijs includatur, nec a duobus præcedentibus distinctum sit; non est tamen inconveniens huiusmodi distinctio, vt sic sciamus, quando sit interdictum simplex, quando vero multi.
11. *Interdictum* locale seu loci est, quando solus locus, verbi gratia, Civitas interdicitur, ne ibi officia a Ciuitatis, aut extensis audiatur, aut celebrenur, per hoc autem non interdicuntur persona, quia extra locum illum, unusquisque exceptus illis, qui causam interdicto dederunt, officia celebrare, & Sacra menta sumere possunt.
12. *Interdictum* personale est, quo interdicuntur populus, aut aliquius personæ, non autem locus, & tunc per longum interdicto nulli officia audiunt, aut administrare Sacramenta valent. Interdictum nullum est, quod fertur in locum, & personam sicut in locum cum populo laico, aut Clericorum in tales, vel tales personas, quod Nauar. in Man. cap. 27. num. 166. Henriquez vbi supra, cap. 4. §. 3. Tolterus lib. 1. Instruct. Sacerd. cap. 18. & Vgolin, de censur. Eccl. Tab. 3. cap. 11. §. 1. ou. 2. deambulatorium appellant, quod solet sub hac forma ferri. *Interdictus Ioannem*, & Iacobum ob iher. vel furem, quando ibi fuerit, sub qua forma latum est interdictum in cap. Dicetis filii, de appellat. & ca. Non est vobis, de sponsal. Et de hoc interdicto in quantum locali, judicandum est per regulas Interdicti localis; in quantum vero personale, per Regulas personalis, ex Nauar. & Henriquez vbi supra.
13. Alius diuisio est. Interdictum aliud Generale est, aliud speciale, & hoc loquendo tam de Interdicto loci, quæ persona. Sic Palud. 4. dist. 18. quæst. 8. §. circa quartum principale, vers. quantum ad tertium. Summa Astensis, parte 2. lib. 7. tit. 6. art. 1. Summa P. Sianella, in verbo interdictum, 1. Sylvestris, verbo interdictum, 1. quæstio. 3. Tabiena verbo interdictum 1. num. 4. vers. Tertio. Sotus 4. dist. 22. quæst. 3. art. 1. Concluſ. Martin. Ledeſ, 2. 4. quæst. 26. art. 2. in tract. de interdicto. Nauar. in Manuali cap. 27. num. 166. Contra. in Alma mater, par. 2. §. 1. num. 9. de sent. excom. lib. 6. Alphonſ. Vinald, tit. de interdicto, num. 119. Corona Confess. ut de interdicto, numero 1. Iacobus de Graff. vbi supra, cap. 26. num. 3. Henriquez lib. 1. 3. de excommun. & interd. cap. 1. §. 3. Vgolin, de censur. Eccles. Tab. 1. cap. 6.
14. Hec autem secunda diuisio, differt a priori, quod illa determinat penes passum; hoc est, penes id, quod dicitur Interdictum, ita vero penes modum interdicendi, ex loan. Calderino, in tract. de Interdicto, Memb. 2. Huic diuisione, nonnulli addunt tertium membrum, scilicet, particulares, seu singulares, ut hoc distinctum sit a speciali. Sic S. Antonius, par. 17. de interdicto, cap. 2. Angelica, verbo interdictum 1. num. 1. & numero 11. & verbo interdictum 2. in princip. Cosmus Philarchus de Officio Sacerd. par. 1. lib. 4. cap. 3. Vnde, exemplificant, ut Interdictum Generale locum, cum interdicuntur Regnum, vel Provincia, vel Diocesis, Speciale, etiam interdicuntur Civitas, Castrum, Villa. Singulare, cum interdicuntur certa Ecclesia, vel Capella, vel certa Ecclesia, vel Capelle. Personale autem Generale interdictum est, cum interdicuntur vniuersaliter populus totius Regni, Provinciae, Civitatis, Castrorum, Villarum. Personale Speciale est, cu[m] interdicunt pars aliqua populi, puta, aliquod determinatum Collegium, vel Vniuersitas aliqua inclusa in illo populo, puta studium Papie, & huiusmodi, vel Capitulum. Singulare, cum interdicuntur aliqua certa, vel incerta persona, certa, ut quando designatur proprio nomine, aut circumlocutione aequivalens; Incerta, ut cum interdicunt quisquis hoc, aut illud fecerit. Ita Angelica in verbo interdictum 1. num. 1. num. 7. & num. 11. de tribus membris interdicti personalis, & in verbo interdictum 2. in princip. de tribus alijs membris interdicti localis. A quo non patrum dissentit S. Antonius, vbi supra; qui interdictum Generale illud esse vult, quod fertur contra Regnum,
1. Interdictum locale illud est, quod solum locum interdicit.
2. Interdictio loci propriæ non afficitur, & quare.
3. Interdictio locali illius loci populus propriæ non afficitur.
4. Interdictum loci hanc vim habet, ut interdicti censcantur homines in ordine ad illum solum locum.
5. Interdictio loco, qui culpabiles nonsunt, alibi divina officia facere, & audire possunt.
6. Interdictum locale, & personale, qualiter inter se differt.
7. Interdictum personale, ita personas ligat, ut nec ibi, nec alibi divina possint audire, extranei vero in illo loco posse sunt.

8 Inter-